

נקודה מתוך "לחיות עם פרשת השבוע" ראש הישיבה

העולם כולו הוא יצור חי גדול, והנשים מופקדות על החיים שלו, על הפיכת כל הדברים בעולם למרקם חיים אחד. אם ניתן להשוות - תפקידן של הנשים נעלה מתפקידם של הגברים. כך אומר המדרש (שמות רבה מ"ח, ד): "לשעבר - תורה נתתי בכם, לעתיד - חיים אני נותן לכם". התורה באה לאדם מבחוץ. מייצעת לאדם כיצד לחיות. המצוות הן עצות לאדם כיצד לחיות נכון. מי הופך את הרעיונות והכוחות של התורה לדבר חי? הנשים.

"לעתיד - חיים אני נותן לכם". בעתיד הערכים של התורה יהיו מציאות חיים ולא יבואו מבחוץ. החיים יולידו את כל המעשים שכינים באים אלינו מן התורה. החיים עליונים יותר מדבר שבא לאדם מבחוץ. מעלה עליונה ביותר היא כאשר עצם החיים מבטאים את דבר ה'. זהו תפקידן של הנשים, ומשום כך נשים שייכות פחות לחטאים הגדולים, ולא חטאו בחטא העגל ובחטא המרגלים. כאשר יש מבחן הנוגע לעצם החיים של האומה הישראלית - באות הנשים ומצילות את עם ישראל.

המדרש ביחס לבנות צלפחד עוסק גם ביחסן של הנשים לחטא המרגלים (במדבר רבה פרשה כ"א, י'): "ותקרבנה בנות צלפחד, אותו הדור היו הנשים גדרות מה שאנשים פורצים, שכן את מוצא שאמר להן אהרן (שמות ל"ב): 'פרקו נזמי הזהב אשר באזני נשיכם', ולא רצו הנשים ומיחו בבעליהן, שנאמר: 'ויתפרקו כל העם את נזמי הזהב וגו'', והנשים לא נשתתפו עמהן במעשה העגל. וכן במרגלים שהוציאו דבה (במדבר י"ד): 'וישובו וילינו עליו את כל העדה', ועליהם נגזרה גזירה, שאמרו: 'לא נוכל לעלות', אבל הנשים לא היו עמהם בעצה, שכתוב למעלה מן הפרשה (במדבר כ"ו): 'כי אמר ה' להם מות ימותו במדבר ולא נותר מהם איש כי אם כלב בן יפונה', 'איש' ולא אשה, על מה שלא רצו ליכנס לארץ, אבל הנשים קרבו לבקש נחלה בארץ, לכן נכתבה פרשה זו סמוך למיתת דור המדבר, שמשם פרצו האנשים וגדרו הנשים".

הדברים אמורים כלפי רוחות השוויון המנשבות בדורנו. יש ברוחות אלו גם טעות גדולה. אכן, משהו גדול קורה בדור שלנו. העולם התקדם והתפתח ויחד איתו התפתחו הנשים, ונעשו שותפות לעשייה ולעבודת ה'. זהו מהלך חיובי ובעל ערך גדול. אולם, לפעמים נראה שיש נשים החושבות שמעלתן תבוא להן כאשר הן יחזקו את הגברים. הרי זה נראה כאילו הגברים הם במעלה העליונה, ואם רק יצליחו הנשים לחקות את הגברים - יזכו גם הן למעלה זו. האמת היא הפוכה. הנשים בונות את החיים, שזו מעלה עליונה ביותר. "חביבין דברי סופרים יותר מדברי תורה". בשרשה, תורה שבעל פה עליונה יותר מתורה שבכתב (עי' אורות התורה א', ב').

נשים מחבבות את ארץ ישראל, כפי שרואים בבנות צלפחד שבקשו נחלה בארץ, ולכן לא חטאו בחטא המרגלים. הנשים רוצות להיכנס לארץ, כדי לחיות את הרוחניות בעולם המעשה.

משמעות הדבר שהנשים לא חטאו בעגל ובחטא המרגלים תתבאר לאור דימוי המובא בספרים. חכמים מדמים את האיש והאשה לשתי התורות - תורה שבכתב ותורה שבעל פה. האיש הוא בחינת תורה שבכתב, והאשה היא בחינת תורה שבעל פה. אמרו חכמים (טור אורח חיים סימן קל"ט): "וחיי עולם נטע בתוכנו - היא תורה שבעל פה". הנשים הן החיים, הן בונות את מרקם החיים של האומה ושל העולם. הגברים עושים פעולות שונות שמסייעות לחיים, כמו הכנת חומרי הגלם, אך הנשים מייצרות את החיים. ברחם האשה נוצרים החיים. האשה היא "עיקרו של הבית" (עי' במדבר רבה פרשה י"ד, ח'). היא הופכת הכל למציאות חיים.

משום כך הנשים מחבבות את ארץ ישראל. זוהי ארץ חיים. כאן נרקמים חייה של האומה. מובן שגם תורתה של ארץ ישראל היא עליונה, אך יותר מכל זוהי ארץ שבה עם ישראל חי. "חיי נשמות אויר ארצך". משום כך לא חטאו הנשים בחטא המרגלים. הן חשות שארץ ישראל היא מקום החיים, והמדבר הוא לא מקום שבו עם ישראל חי - ולכן רצו להיכנס לארץ ולא להישאר במדבר. יש ערך לחיים במדבר, אך לא כך חי העם את חייו. המן והשלו, עמדת האש ועמדת הענן הם דברים נפלאים - אך לא כך חיים. זה טוב לתקופת המעבר של המדבר, אך לא לצורת החיים השלמה של עם ישראל. מפרשת השבוע ניתן ללמוד את מעלתן העליונה של הנשים, ואת הדרך להעצים את חייהן, בבניית החיים בצורה עמוקה.

בגמרא מציירים חז"ל מציאות המבטאת את העקרון הזה (יבמות ס"ג ע"א): "אשכחיה רבי יוסי לאלהו, אמר ליה: כתיב 'אעשה לו עזר', במה אשה עוזרת לאדם? אמר לו: אדם מביא חיטין - חיטין כוסס? פשתן - פשתן לובש? לא נמצאת מאירה עיניו ומעמידתו על רגליו?"

מציאות החיים היום שונה מן המתואר בגמרא. איננו מבינים בבית לא לחם ולא בגדים. אך העקרון שמלמדים חכמים נשאר נצחי. זהו המודל למערכת היחסים בין האיש והאשה. האיש עובד קשה בשדה, חורש חורע בזיעת אפו, ובסופו של דבר מביא לביתו חיטים. אשתו הופכת את החיטים הללו למציאות של חיים, "חיי עולם". הפיכת החומרים שבמציאות למציאות של חיים - זהו התפקיד הגדול, והוא ניתן לנשים.

מתוך השיעור שניתן בתאריך כ' סיון תשע"ו
השיעור המלא נמצא באתר הישיבה

פינת הילדים

חשינות חיפוש בפרשה וברש"י
(לאחר מציאת המושג בקשו בשולחן שבת מאבאמא להרחיב על המושג שמצאתם)

רואים כוונות הכא...

1. איך יודעים אם ארץ ישראל היא טובה?

2. מדוע הוסיף משה רבנו לשמו של יהושע בן נון את האות י'?

3. כמה שבתות שמרו ישראל? כהלכתן?

"אך העצה להדרך - אם הוא שלית מצוה אינו ניזוק. וכמו כן, המרגלים נדע שהיה דרך מסוכן להם, לכן אמר ה' יתברך 'שלח לך' - עשה מזה מצוה וכמו כן כל שליחות האדם לעולם השפל הזה הוא דרך מסוכן - וההצלה על ידי הכוונה לשם שמים"

(שפת אמת, פרשת שלח, תרל"ו)

